

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:52

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Sausio-January 22 d., 1973 m.

Kaina 15c

18

NIXONAS: DIDŽIUOKIMĖS SAVO LAISVĖMIS

BOLŠEVIKISKESNIS UŽ BREŽNEVĄ

Sov. Sąjungos 50-šimtmečiui paminėti Lit. ir Menas" (1972. XII.30) išspausdino Justo Paleckio straipsnį "Didingoji šeima". Savo pagieža nepriklausomai Lietuvai, istorijos klastojimui, Rusijos garbinimui ir istorikos pakilimui, šis straipsnis pralenkia ir ankstesnius Paleckio žurnalistinius perlius. Kaip Lietuva 20 metų liko atskirta "nuo Tarybų šalies?" Paleckio paaiškinimas: "Ne "didvyriškos nepriklausomybės kovos", kaip skelbia buržuazinė istorija, bet fon der Goleo ir landesvero divizijos, anglų laivynas, Bermonto-Avalovo baltagvardiečių bandos, baltalenkių legionai ir kitos tarptautinės intervencijos suteiktos ginkluotos pajėgos nulėmė buržuazijos įsigalėjimą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje".

Nepriklausomybės laikmetis? "Vakarų kapitalistų pusiau kolonijų" padėtis, "žiauriausias teroras". Įsismaginęs, Paleckis pasirodo maskviškesniu net už Brežnevą, pavadindamas Lietuvę bei kitas Pabaltijo valstybes "atsilikusiomis tautomis", kai Brežnevas savo gruodžio mėn. kalboje pripažino, kad prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos "įstojimą į Sąjungą jų negalima buvo priskirti prie atsilikusių nacionalistinių pakraščų".

Aprašęs, anot jo, pasakiškus pasikeitimus sovietinėje santvarkoje, Paleckis savo rūstybę nukreipia į jo įsivaizduojamus šmeižikus ir pluriptį, kurie esą taškia apie kažkokį rusišką kolonializmą. Pasak jo, "di- di ir galinga rusų tauta teikia nesavanaudišką pagalbą broliškoms respublikoms ir tautoms".

Šia proga raudoniesiems sovietų istorikams, besiverčiantiems melais ir faktų klastojimu, norime priminti: (1) Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautos, 1918 m. paskelbusios savo valstybinę nepriklausomybę (Lietuva atkūrė), savo sukaupomomis jėgomis apgynė ją nuo visų intervencijų; (2) didžiausias aukas sudėjo iki išvarė iš savo teritorijų Raudonosios Armijos pajėgas, kurios ant savo durtuvų buvo atnešusios bolševikų sufabrikuotas vyriausybės, kaip kad V. Mickevičiaus Kapskulo Lietuvai; buvo išvaryti ir bermontininkai ir von-golcistai ir kiti įsibrovėliai. Baltijos tautos nereikalinga jokia Rusijos pagalba. Tegul tik ji greičiau atsiima atgal tai, ką ant durtuvų atnešė 1940 ir 1944 metais.

(Elta)

Kai kurie žydai nemėgsta Izraelio

VIENA. — Izraelio imigracijos ministeris Nathan Peled aplankė Austrijoje įsteigtus pereinamus lagerius sovietų žydams, kurie čia apsigyvendami pakeliui iš Sovietų Sąjungos į Izraelį. Viename lageryje apie 40 žydų pakėlė triukšmą. Pasirodo, kad jie grįžta iš Izraelio atgal į Sov. Sąjungą. Tų žydų išdalinuose lapeliuose sakoma, kad Sovietų Sąjungoje gimę žmogus negali prisiderinti prie kapitalistinės sistemos Izraelyje. Sovietų Sąjunga nebepriima žydų priimti atgal, nes jie jau gavo Izraelio pilietybę.

Ministeris Peled paaiškino korespondentams, per praėjusius dvejis metus apie 120,000 sovietų žydų pareiškė norą važiuoti į Izraelį, o iš jų tik apie 150 ar 200 buvo nepatenkinti gyvenimu Izraelyje. Tai esąs labai nereikšmingas skaičius.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Amerika ir Hanojaus valdžia susitarė paskelbti kelias fotografijas iš derybų Paryžiuje. Jos buvo nufotografuotos paskutinėje Kissingerio ir Le Duc Tho derybų sesijoje. Tas susitarimas irgi rodo, kad taikos sutartis nebetoli.

NEW YORKAS. — Grupė juodųjų banditų užėmė sporto reikmenų krautuvę, paėmė įkaitais pardavėjus ir pirkėjus, viso 11 asmenų. Prasidėjo susišaudymas su policija, kuriame vienas policininkas nušautas, trys sužeisti. Banditai toje par-dutuvėje rado nemažai ginklų ir amunicijos. Vakar parduotuvės apgimlas dar buvo nepasibaigęs. Policija panaudojo ir šarvuotus automobilius.

SAIGONAS. — P. Vietnamo prezidento Thieu duktė, 19 metų Thi Tuan Anh penktadienį ištekė už 28 m. Tan Trieu, civilinės aviacijos direktoriaus sūnaus. Vedybos įvyko katalikų katedroje, apeigoms vadovavo arkivyskupas Van Binh. Jaunieji išvyko į JAV, kur jie studijuos Pittsburgho universitete.

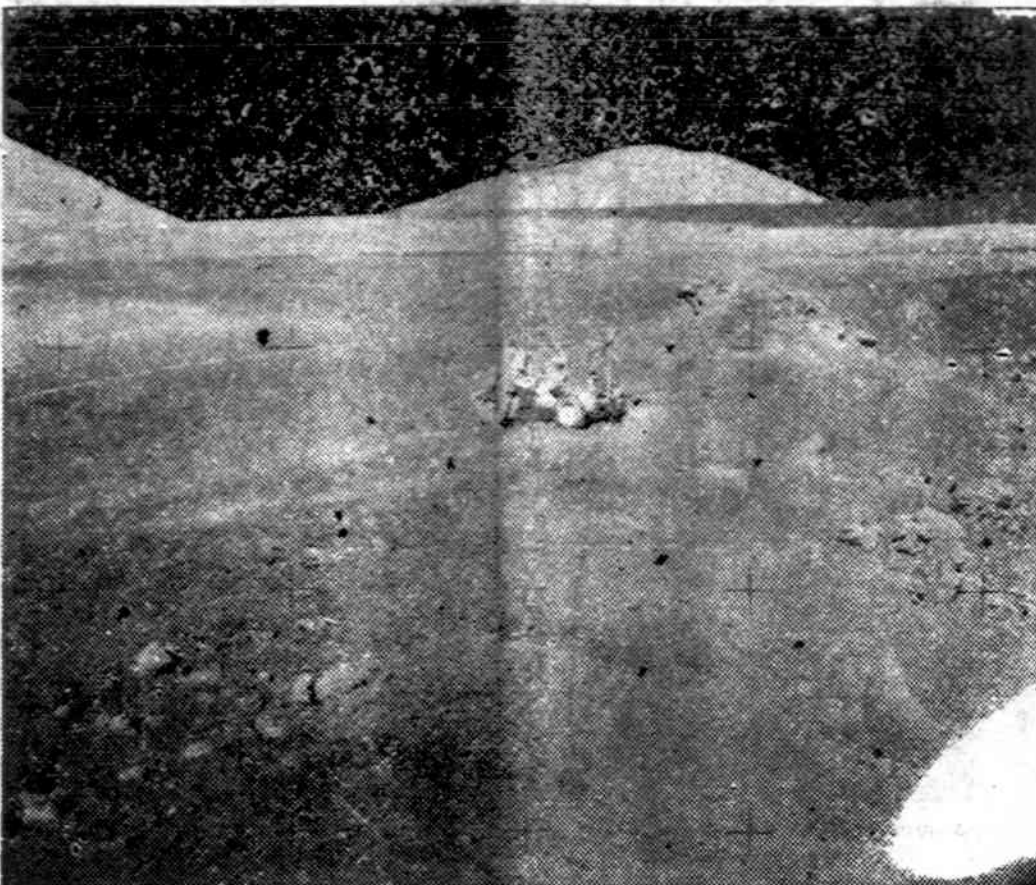
WASHINGTONAS. — Karinė aviacija atidavė savo naujo lėktuvo kontraktą Long Island aviacijos bendrovei Fairchild Industries. Pirmiausia imonė pastatys 10 lėktuvų, o jei jie pasirodys tinkami, aviacija užsaks iki 720. Atsirast naujų darbų 4,500 darbininkų, dar 14,000 dirbs kitose imonėse, surišiose su lėktuvų gamyba.

Sovietai saugo kopijavimo mašinas

MASKVA. — Modernios kopijavimo mašinos yra sovietų valdžios naujas priešas. Bijodami, kad tomis mašinomis nebūtų spausdinami raštai prieš valdžią, Kremlius ponai įsukė griežtai saugoti tokias mašinas. Viename mokslo institute Maskvoje buvo nukopijuoti keli puslapiai iš hebrajų kalbos vadovėlio, kad studentas turėtų iš kur mokytis. Kopijavimo mašiną prižiūrėjęs pareigūnas buvo atleistas iš darbo.

Istaigose, kurios turi kopijavimo mašinas, jos saugomos po devyniais užraktais. Vakare, baigus darbą, kambariai, kur tos mašinos laikomos, yra užantspauduojami vaško antspaudais. Langai, paprastai, sustiprinami grotimis.

Vienas sovietų mokslininkas pareiškė, korespondentui: "Jie saugo mūsų Erą Vegą (taip vadinamos tos mašinos) taip, kaip jūs saugote savo auksą Fort Knox sandėliuose".

Mėnulio vaizdas. Tolyje matosi LR (Lunar Rover) su astronautu Schmitt. Fotografavo astronautas Eugene Cernan.

PLEČIA METALO GAMYBOS ĮMONES

Kremliaus ūkio vadovybė pamažu plečia smulkiosios metalo produkcijos įmones okupuotoje Lietuvoje. Tai daryti, neskaitant kolonistų gabenimo į Lietuvą, yra dvi priežastys: pirma, smulkiajai metalo produkcijai nereikia daug žaliavos gabenti į Lietuvą ir, antra, precizinį instrumentų ir dalykų gamyboje lietuvių tauta yra viena iš geriausiai pasireiškusių savo kvalifikacijomis, paliginus su bolševikų valdomoje imperijoje kitų tautų tomis pat sąlygomis.

1972 m. gruodžio 27 d. "Komjaunimo Tiesoje" A. Jovarauskas, valstybinės plano komisijos masinių gamybos skyriaus viršininkas, pateikia trumpą tos pramonės asortimentų apžvalgą. Dabartiniai metu esą išleidžiami šie gaminiai: labai aukšto tikslumo metalo plovimo staklės, žemės ūkio mašinų, televizoriai, elektrinio suvirinimo įrenginiai, didieji žvejybiniai laivai, dantračių frezavimo staklės, automatinis skaitantis įrenginys "Rūta-701", elektros skaitikliai, elektros varikliai, skalbimo mašinos, statybos apdailos mašinos, autokompresoriai, maisto produktų apipavidalinimo ir įpakavimo automatai ir kt. Džiaugiasi, kad kai kurie iš čia paminėtų gaminių esą išvežami net į 70 valstybių, ir ypatingai didžiuojamasi į užsienį išvežamomis precizinėmis metalo plovimo staklėmis, gaminiams Kaune. Šioje pramonėje dirbas kas trečias respublikos pramonės darbuotojas. Tik, deja, Jovarauskas nepasako, kad visi čia išvardinti gaminiai išvežami į kitus kraštus, kaip sovietiniai, o ne Lietuvos gaminiai, ir visi jie turi įrašus tik rusų kalba.

Naujas žurnalas "Baltic Studies"

Gruodžio mėn. pasirodė ant-rasis naujojo formato "Journal of Baltic Studies" numeris (vol. III, No. 2, Summer 1972). Pagrindiniuose straipsniuose Stanley W. Page nagrinėja Leniną ir valstiečių "bolševizmą" Latvijoje 1903 — 1915 m., Eizenš Leimanas aprašo Rygos Politechnikos institutą, Anatolijus Matulis rašo apie baltus Solženicino knygoje, o Biruta Cap apie Pabaltijo prancūzų rašytoją Jules Verne'o romanuose. Žurnalą leidžia Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. (E.)

Vokiečiai siūlo bendradarbiauti

Šiais metais numatomas glaudesnis bendradarbiavimas tarp vokiečių, amerikiečių ir baltų akademikų. Dr. Arvad von Taube, Carl-Schirren Fundacijos valdybos pirmininkas ir pabaltijo Istorinės Komisijos Vokietijoje vicepirmininkas, pasiūlė surengti eilę seminarijų ir simpoziumų, pasikeitimui idėjomis ir susipažinimui. Vokiečių universitetai ir institutai tikisi suteikti užsienio dalyviams nemokamą pastogę ir kitokių lengvatų. Temų pasiūlymai ir idėjos apamai siųsti Dr. von Taube adresu: Carl Schirren - Gesellschaft e. V., 3140 Lüneburg, Schillerstrasse 45, Germany. (E.)

Rodezija skelbia griežtas bausmes

SALISBURK. — Rodezijos vyriausybė paskelbė dekretą, kuris duoda pareigūnams teisę kolektyviai nubausti tokius negrų kaimus, kur globą gauna teroristai iš Zambijos. Pareigūnai gali iš kaimų vyresniųjų rinkti pakeltus mokėčius ar konfiskuoti jų galvijus.

Rodezijos premjeras Ian Smith pirmą kartą pripažino, kad vietiniai Rodezijos juodi gyventojai padeda nacionalistų partizanams. Anksčiau Rodezija vis skelbdavo, kad jos negrai yra laimingi ir nenori jokių pakeitimų, bet lojaliai remia baltųjų valdžią.

Vyriausybė paskelbė, kad iš Zambijos pusės kareiviai apšaudė Zambezi upę plaukusi Rodezijos kariuomenės laivą. Pietų Afrikos policijos laivą.

Zambija skelbia, kad Rodezijos atvyko apie 4,000 Pietų Afrikos kareivių ir buvo nusijęti prie Zambijos sienos.

Šią savaitę bus baigtos derybos

SAIGONAS. — Sekmadienį prezidento patarėjų štabo narys gen. Haig baigė savo derybas su Pietų Vietnamo prezidentu Thieu ir per P. Korėją išskrido į Washingtoną. Haig painformavo P. Korėjos vyriausybę, kaip jis painformavo Lamos, Kambodijos ir Tailandijos vyriausybes apie Paryžiaus derybų pasiekus rezultatus. Prezidentas Thieu įsakė savo užsienio reikalų ministrui Lam vyktyti Paryžių. Saigone kalbama, kad Thieu sutiko su svarbiausiais susitarimo punktais tačiau esą smulkų techninių detalių, kurias reikia patikslinti. Generalui Haig išvykus, prezidentas Thieu dar matėsi 55 min. su JAV ambasadorium Bunkeriu.

P. Korėja yra svarbiausias po Amerikos P. Vietnamo sąjungininkas, turįs P. Vietname daugiau kareivių negu Amerika — apie 35,000.

Šią savaitę, kalbama Saigone, taikos derybos baigsis. Kissingeris su Le Duc Tho šią savaitę padės savo inicialus po karo paliaubų sutartimi, o vėliau ją pasirašys užsienio reikalų ministeriai, jų tarpe val. sekretorius Rogers.

Dailininkai nepatenkinti

Lapkričio pabaigoje įvyksiančiame "Lietuvos TSR Dailininkų sąjungos" pirminės partijos organizacijos susirinkime dailininkai — komunistai pareiškė daug nepasitenkinimo ir savo jaunaisiais ir vyresniaisiais kolegoms. Pasak "Literatūros ir Meno" (1972. XII. 2), jaunųjų nuodėmės yra: "sumulėjimas, kameriskumas, formos ir turinio neatitikimas". Dailininkų visuomeninė veikla susilaukė "nemaža kritinių pastabų". Partiečiai dailininkai pareikalavo, kad Dailininkų sąjunga pagerintų "politinių" savo narių švietimą, o dailininkai atvirai pasisakė, kad "prieš įvairias socialistinio realizmo menui svetimias, prisi-taikėliškas idėjas ir estetines pažiūras, prieš tokią kūrybą". (Elta)

PREZIDENTO INAUGURACIJOS KALBA

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas šeštadienį, milijonams stebint televizijoje, davė priesaiką "išlaikyti, saugoti ir ginti Amerikos konstituciją". Priesaiką priėmė Aukščiausiojo Teismo pirmininkas Warren Burger, bibliją laikė ponis Nixonienė. Savo inauguracijos kalboje prezidentas pareiškė, kad Amerika stovi ant naujos taikos gaidynės slenksčio. Prezidento kalba buvo respublikoniškų, konservatoriškų principų pakartojimas. Tie principai bus taikomi ne tik vidaus politikai, bet ir užsienyje.

Patarimai kaip derėtis su rusais

NEW YORKAS. — Business International bendrovė, kuri užsiima tyrinėjimais ir konsultacija biznieriams, išleido knygėlę — raportą apie prekybą su sovietais. Knygėlėje duodami patarimai amerikiečiams, kurie tikisi ateityje išplėsti prekybą su Sovietų Sąjunga.

Tarp kitų dalykų amerikiečiams patariama vengti susirašinėjimo su sovietų įstaigomis, nes kol laišakai suvaikščioja praėina apie mėnuo laiko. Niekada negalima rašyti laiško kuriam nors sovietų pareigūnui į namus, nes tas tik suks jam nemalonumų, bet derybų nepagreitins. Geriausia važiuoti į Maskvą ir ten vietoje vesti derybas, sako raportas.

Toliau amerikiečiams patariama, kaip gerti su rusais. Rusams, užsigrūdinusiems šiame "sporte", yra vieni niekai išgerti pusę litro vodkos ir toliau vesti derybas, kada amerikietis po tokio rusų vašingumo pasidaro nebetinkamas deryboms. Raportas pataria po kiekvieno stiklėlio vodkos išgerti gerą stiklinę gazuoto vandens.

Derintis su rusais reikia daug kantrybės, lankstumo, užsipyrimo ir patvarumo, sakoma Business International raporte.

Siūlo nebeduoti Vietnamui ginklų

WASHINGTONAS. — Baigdamas savo pareigas gynybos departamento sekret. Melvin Laird pareiškė spaudai, kad po susitarimo Vietname, reikėtų Amerikai susitarti su Kinija ir Sovietų Sąjunga ir nebeduoti Vietnamo valstybėms daugiau ginklų. Su Maskva būtų galima tokio susitarimo pasiekti, nes jai trūksta maisto ir kapitalo. Maskva siekdama didesnės prekybos su Amerika, turėtų pažadėti nebeginkluoti daugiau Hanojaus valdžios.

Laird pridėjo, kad ir po paliaubų, pasirašius sutartį, Amerika laikys Tailandijoje ir laivne stiprias aviacijos jėgas, kurios žiūrės, kad komunistai vėl nepradėtų didesnės atakos prieš savo kaimynus.

WASHINGTONAS. — "Chicago Tribune" į inauguracijos iškilmes nuvežė 144 vaikus, kurie išnešiojo laikraštį jo prenumeratoriams. Vaikai laimėjo šią kelionę surasdami laikraščiu nemaziau po 12 naujų skaitytojų.

GRANDIN. — Misouri policija suėmė tris vietinius vyrus, kurie kaltinami bankininkų, žmonos ir dukters nužudytaiškėliškas idėjas ir estetines pažiūras, prieš tokią kūrybą". (Elta)

Prezidentas pabrėžė, kad asmenys, kaip ir tautos, turi daugiau patys rūpintis savo reikalais, turi turėti didesnę atsakomybę. Amerika toliau remis principą, kad jokia šalis neturi teisės primesti savo valios ir valdžios kitiems jėga. Amerika toliau prisidės gindama taiką ir laisvę, tačiau Amerika lauks, kad ir kiti daugiau prisidėtų.

Prezidentas nurodė, kad pastaraisiais metais amerikiečiai pametę pasitikėjimą savimi. "Mūsų vaikai buvo mokomi gėdytis savo tėvynės, gėdytis savo tėvų, gėdytis Amerikos laimėjimų namie ir jos vaidmens pasaulyje. Kiekvienas žingsnis mes esame puolami tų, kurie Amerikoje mato labai mažai gero ir vien tik blogį. Bet aš tikiu, kad istorija nespręs apie šių dienų Ameriką, taip, kaip jie sprendžia. Šiame šimtmetyje niekas nepriėjo Amerikos atsakingumo, jos kūrybingumo ir jos pažangos. Būkime išdidūs, kad mūsų sistema pasiekė daugiau laisvės ir daugiau turtų, pasidalinę plačiai tarp žmonių, negu bet kuri šalis žmonijos istorijoje", pareiškė prezidentas.

Prezidentas pabrėžė, kad jis nežada vyriausybės jėgomis išspręsti visu problemų. Vyriausybė negali visų problemų išspręsti. Vyriausybė turi mažiau iš žmonių imti, kad žmonės patys galėtų daugiau padaryti. Atsiminkime, kad Amerika buvo įkurta ne vyriausybės, bet žmonių, ne per šalpa, bet per darbą, ne bijant atsakomybės, bet jos siekiant", kalbėjo prezidentas.

Inauguracijos iškilmės, paradas ir vėliau įvairūs banketai sutraukė tūkstančius žmonių. Parade pirmą kartą žingsniavo ir etninį grupių atstovai, jų tarpe lietuviai. Inauguracija kainavo apie 4 mil. dol. Penktadienį etninį grupių bankete svečiai buvo vaišinami įvairių tautybių patiekalais. Ponia Aldona Bačkaitienė buvo oficiali banketo "hostess". Ji nusiskundė, kad jos receptų lašiniuočiams ir ponėkutojos banketo rengėjai nepanaudojo.

Vatikanas siūlo jungti prie Kauno

Vokiečių kalba Elta biuletenyje (Elta-Pressedienst) tilpo tokia žinutė, paimta iš laikraščio "Die Zeit (197.XI.23)": "...kaip savo įnašą apie Status quo, šventasis Sostas pasiūlė sovietams, kad išaurinė, dabar sovietų Rytų Prūsija būtų išimta iš naujos lenkų Ermland vyskupijos (jurisdikcijos) ir kartu su Klai-pėdos kraštu būtų prijungta prie lietuviškos Kauno dioclezijos".

Be to, biuletenyje įdėtas Vilko memorandumas. Europos Saugumo Konferencijos reikalu, New Yorke įsteigtosios pabaltiečių santalkos nuostatai ir kt. (E.)

Rinktinis LYRIC OPEROS cho-
ras. Bilietai po \$8, \$7, \$6, \$4,
\$3 gaunami Vaznelių prekybo-
je 2501 West 71st Street, Chi-
cago, arba paštu Chicago Opera
Co. 7121 South Talman Ave-
nue, Chicago, Illinois 60629.

LA BOHEME

MARIA AUKŠTESNOSIOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE

Diriguoja Lyric Operos dirigentas Giulio Favario.

PUCCINI OPERA lietuvių kalboje su pilnu
simfoniniu orkestru įvyksta
VASARIO 3, 4 ir 11 DIENOMIS

Režisuoja živilė NUMGAUDAITE

Visi prašomi iš anksto
išsigyti bilietus į lietuvių
statomą G. Puccini
Operą.

ALFONSAS NAKAS

PASTABOS APIE DETROIT STUDENTŲ KULTŪRINĮ SAVAITGALĮ

Pasijus paskutinę minutę prieš
įvykį dar spėjau čia parašyti, kas
Detroito lietuvių laukia Lietu-
vių namuose sausio 13 ir 14 die-
nomis. Dabar su džiaugsmu, bet
ir su sunkia širdimi rašau jau
po įvykio. Nes užsilaikęs
jaučiamas — Lietuvių studentų
sąjungos Detroito skyriaus —
davė viską, ką buvo zadėjęs. Nes
publikos, jaunos ir senos, atėjo
daug mažiau, negu buvo laukta.

Koncertas

Iš Čikagos atvažiuojo, progra-
mą atliko keturiose: Nerija Lin-
kevičiūtė, sopranas; Vytautas
Nakas, bosas; Bernardas Prapu-
lenis, baritonas; Teksas Ričar-
daitis, pianistas-akompaniatorius.
Keletą dalykų dainininkai
atliko visi trys kartu, keletą
— duetais (pamainomis, tai vie-
nas iš vyrų su Linkevičiūte, tai
abu vyrai), keletą — solo. Pir-
moji programos dalis buvo skir-
ta Wolfgango Amadeus Mozarto
kūrybai. Iš penkių dainų bei ari-
jų, trys buvo sudainuotos vo-
kiškai, viena lietuviškai ir vie-
na itališkai. Antroje dalyje bu-
vo atlikta po vieną ištrauką iš
keturių operų: Richardo Waga-
nerio, Giacomo Meyerbeer,
Amilcare Ponchielli, Vincenzo
Bellini. Ir čia dainuota vokiš-
kai, prancūziškai, itališkai. Tre-
čiąją dalį sudarė tik lietuvių
liaudies dainos. Jų į programą
buvo surašyta aštuonios, bet pu-
blikai prašant, dar pridėta de-
vintoji.

Ko solistai verti muzikos kri-
tikui, gal skaitysim netrukus
kitur, nes salėje mažiau ir Sta-
sij Šliž, ir Pranas Zarankas. Aš
čia tik savo įspūdžius ir, taip sa-
kant, emocijas paklošiu. Nagi,
negalėjau akių atitraukti nuo
raudonų aksomų dengtos, links-
mos ir kartu kuklios Nerijos
Linkevičiūtės. Jos balsas domi-
navo duetuose ir trio. Jos bal-
sas buvo sidabras ir medus. Bai-

sumas ėmė tik aukštesiose gaidose,
bet, regis, ji ir ten išvežė. Dar
ji ne Bičienė ir ne Stankaitytė,
bet užtat ir laiko dar labai daug
turi. Abu vyrai geriausiai jau-
tėsi dainuodami trio ir duetus.
Publika irgi tenai labai gerai
jautėsi, labai gausiai plojo. Solo
partijos jiems abiem buvo dvi-
gubai nedėkingos: todėl, kad at-
liekami kūriniai buvo rečiau
girdėti, tad eilinių klausovų at-
mintinai neįsiminti; ir kad vie-
nas baritonas, o kitas bosas, bet
ne vienas ne tenoras, kai mūsų
liaudis tik tenorams dainuojant
iš džiaugsmo verkia. Solo par-
tijoj Prapuolenis atsigriebė tik
su "Uliona". Čia jis sudainavo
taip jautriai ir subtiliai, kad pu-
blika ėmė šaukte šaukti "valio"
ir "bravo".

Per pertrauką dėl svetimų kal-
bų kuo ne susimūšė su Vytau-
tu Alantui. Jam, sako, viskas la-
bai gražu, tik, girdi, kokiems ga-
lam vokiškai, itališkai, prancū-
ziškai. Mes, sako, nesupran-
tam, ką jie ten dainuoja. O man
kodėl ne? Liberalai, kaip ir poe-
zija, tik originaluose gražiausiai
skamba. Svarbu, kad solistai
anas svetimas kalbas mokėtų,
kad jie aiškiai žodžius ištartų.
Gi solistai tarė kiekvieną žodį
kiekvieną skiemę pasigėrėti-
nai. Tada pastebėjome jiems
vokiškus tekstus dainuojant, na,
ir lietuviškus. Dėl to Alantas
nesiginciojo. Programai pasiba-
gus, solistus jau kaip žmones,
ne kaip pusdievius, salėje susi-
tikė, dėl tų svetimų kalbų jiems
vėl kas savo miglas į ausis pūtė-
me. Tiek to.

Be jau minėto Nerijos aksom-
o, ir visi trys vyrai buvo gra-
žiai, šventiškai apsiredę, visi su
tuksidais. O kai Mozartą dai-
nuojant žiūrėjau į ant pečių
krantinčius pianisto ir vieno so-
listo lengvai banguotus plaukus,
tai ir patį Mozartą prisiminiau.
Kad jie dar kurpaites, kad bal-

Miami seaquariume aštunkojis-nyktukas bando įlįsti į tuščią
sraigės kiautuką.

tas ilgas kojines, kad kelnės iki
kelių, tai turėtume atmosferą,
kaip aname šimtmeči. Ne, nesi-
šaipau iš švairių, puikių jaunuo-
lių. Šaipau iš tų tulžim pri-
tvinkusių kolegų, kurie dar nie-
kaip negali suprasti, kad ilgi
plaukai ir barzdos vėl, ir vėl, ir
vėl grįžta ir jokia plunksna nau-
jojo ciklo nesustabdydys.

Prieš koncertą publiką pa-
sveikino LSS Detroito skyriaus
v-bos pirm. Robertas Selenis. Po
koncerto jis padėkojo solistams.
Nors publika buvo programo-
mis aprūpinta, bet kadangi tam-
sioje salėje sunku programą sek-
ti, tai visai tikslu buvo turėti
pranešėją. Tokios pranešėjos pa-
reigas labai gerai atliko Vida
Skioytė.

Publikos, įskaitant ir nema-
žą būrelį jaunimo, tesusirinko
tik arti dviejų šimtų. Deja, ne-
mačiau daugelio savo draugų
veidų. Ir nemačiau eilės šiaip
labai veiklių, lietuviškų jaunuo-
lių. Rašiusių, per radiją sau-
kusių ir kitaip kvietusių balsai
nebuvo išgirsti. Liūdna, gaila.

Dailės paroda

Po koncerto buvo vaišės. So-
kia, laimėjimai. Čia jau domi-
navo Vytauto Petrausko ir jo
sesutės studentės Aldonos Pe-
trauskaitės bei kelių amerikoi-
niukų orkestras. Tai vienas ge-
riausių lietuviškos pramoginės
muzikos orkestrų Amerikoje, jei
ne pats geriausias. Sutinku su
A. Miežiu, kad Vytautui Petraus-
kui grojant, šokti eina ir tie,
kurie šiaip jokių būdu nešoktų...
Tad ir neskubėjome namo, nei
seni, nei jauni.

Dailės parodos oficialus at-
darymas turėjo įvykti sausio 14,
vidurdienį. Aš tos dienos popietį
Detroito jau nebuvau. Bet pa-
rodą gan atidžiai, nepraleisda-
mas nė vieno eksponato, apžiū-
rėjau 13-sios vakare, koncerto
belaukdamas. Įspūdį paliko ne-
paprastai gera. Svarbiausia, kad
ši kartą buvo padaryta atran-
ka, ko nebuvo pėreitų metų to-
lia. Pačia proga rengtoje paro-
doje. Ši kartą vietoj, nepamenu,
dvidešimt ar trisdešimt kelių pa-

rodos dalyvių, tebuvo tik devy-
ni: Daina Astašaitytė, Dalia Če-
čiuraitė, Aldona Petrauskaitė,
Algirdas Skrebutėnas, Irena
Sventickaitė, Kazys Tamašiu-
nas, Juzas Vaičiūnas, Dangeru-
tis Velavičius ir Karolė Vesell-
kaitė. Viso eksponuota apie 70
darbų. Žanrai? Akrylis, tempe-
ra, vandeninės spalvos, kerami-
ka, litografija braižiniai, medžio
raižiniai, truputis skulptūros, ke-
letas mešišių nuotraukų. Be-
je, su nuotraukomis labai pa-
sigedome pernai dalyvavusio ne-
paprastai stipraus Liucijaus Ku-
likausko. Vis tiek, fotografavi-
mo meną labai gerai represen-
tavo J. Vaičiūnas ir D. Velavi-
čius.

Pats stipriausias, pats įdo-
miausias parodoje buvo mums
iki šiol niekada negirdėtas ir
nematytas Kazys Tamašauskas.
Jo eksponatų irgi didelė gausy-
bė, gal netoli puskapio, ar, ma-
žiausia, apie dvidešimt (gaila,
nebuvo katalogo). Tai litografi-
jos, graviūrų, medžio graviūrų
ir dar, regis, kitoki kūriniai. Juo-
se matai talentingo ir rūpestin-
go kūrėjo darbus. Nuo jų nega-
li atsitraukti. Vėl, ir vėl prie
jų grįžti. Parašyta prie poros
kūrinių, kad tai Windsoro uni-
versiteto dailiųjų menų (fine
arts) studentų darbai. Būtų ge-
rai, kad Robertas Selenis publi-

kai parūpintų daugiau žinių apie
ši jauną menininką. O gal, ofi-
cialaus atidarymo metu, ir buvo
apie jį papasakota?

Savaip įdomūs ir vietinių, vis-
mano gerų pažįstamų jaunuolių
studentų darbai. Tik bijau apie
jūs paskirai kalbėti. Džiaugiuo-
si, kad šią parodėlę tvarkė, Al-
girdas Skrebutėnas apsiribojęs
pačių geriausių dailės mėgėjų
pačiais geriausiais darbais. Ver-
ta buvo ten beveik valandą su-
gaišti. O kitais metais bus įdo-
mūs pasiekti pažangą tų dalyvių,
kurie ir vėl su naujais darbais
grįš.

CLEVELAND, OHIO

Vasario 16-sios minėjimas

Minėjimas įvyks sekmadienį,
š. m. vasario mėn. 11 d., 4 val.
p. p. Naujos lietuvių parapijos
salėje.

Pagrindinę kalbą pasakys Lie-
tuvos Generalinis konsulas Ani-
cetas Simutis iš New York. Kon-
certinėje dalyje, su nauja pro-
gramą pasirodys LTM čiurolnio
ansamblis, vadov. muz. Alfonso
Nikulskio.

Visos organizacijos, kurios
paprastai rengia Lietuvos nepri-
klausomybės atstatymo minėji-
mus, prašomos tai daryti po pa-
grindinio minėjimo vasario 11 d.
Minėjimo metu ir visą vasario
mėnesį bus renkamos aukos Lie-
tuvos laisvinimo reikalams, ku-
rios bus perduotos Amerikos Lie-
tuvių Tarybai.

ALT Clevelando skyr. v-ba

Žmona vyrui:

— Pasakyk, Andriau, kodėl
su visuomet uždarai langą kai
aš pradėju dainuoti?
— Nes nenoriu, kad kaimy-
nai galvotų, jog aš tave mušu.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima
nustiprinti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštą reikia
pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima išsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą
(neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Fruitcake Novelty

Fruitcake is traditional during the holidays and traditionally
time-consuming to prepare... until this one. Gayly decorated
with glacé cherry flowers and served from within a ring of
holly. Ever-So-Easy Fruitcake features a truly novel use for
packaged corn flake crumbs, mince-meat and sweetened
condensed milk. Measuring and mixing together the seven ingre-
dients result in a batter to be baked slowly, allowing the flavors
to blend. For further "ripening," this fruitcake can be well-wrap-
ped and stored a week or more before bringing it to the holiday
table.

Ever-So-Easy Fruitcake

3 eggs 1 25-oz. jar (2 1/2 cups) ready-
2 cups packaged corn flake to-use mince-meat
crumbs 1 lb. (2 cups) mixed candied
1 teaspoon baking soda fruit
1 1/4-cup can (1 1/2 cups) sweet-
ened condensed milk 1 cup chopped nuts

1. Lightly grease 9-inch tube pan; line with waxed paper. Lightly
grease waxed paper. Set pan aside.
2. In large mixing bowl, beat eggs until foamy. Add remaining
ingredients; mix well. Pour batter evenly into tube pan.
3. Bake in slow oven (300°F.) about 1 hour 45 minutes or until
wooden pick inserted near center comes out clean. Remove
from oven; cool slightly before removing from pan. Let stand
until thoroughly cooled. If desired, decorate with glacé
cherries.

Yield: 1 9-inch fruitcake.

Note: Fruitcake may be wrapped tightly in waxed paper and
foil and stored in refrigerator for several weeks before serving.
For added flavor, wrap fruitcake in liquor-soaked cheesecloth
before wrapping in waxed paper and foil.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir
intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose
kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gilauda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo
Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra-
darbiautojų ir tilių statytojų su sovietais sukelty mitų miglose apie
besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaipa 3 dol.

Jurgis Gilauda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Ap-
rašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos na-
rių eilesys tragiskose dienose.

Stefanija Rūklienė, GRIZIMAS I LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsi-
minimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietu-
vio dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garšiosios
asytijos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais. Kai-
nuoja 6 dol.

Juozas Kapočinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie
džiant Lietuvą, begima nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovy-
lose. Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta
paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra
išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir
smenu. 270 psl., \$4.00

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ.
Autorė buvo Vilniuje. Traktuose. Druskininkuose. Kaune. Naudakiuose.
Klaipėdoje ir Palangoje. Vairzdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą

D. Kureitis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kelionė į Lietu-
vą įspūdiu iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl., \$3.00.

D. Kureitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Au-
toriaus pastabumų neapgauna turistai ir agitropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KREVE SAVO LAISKIUOSE 1944-54 m. 49
psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultu-
rinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žu-
kingi. Pasijaukime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS.
52 psl., \$1.00

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėjant
čeką ar piniginę perlaida.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made
out of dreams. And, U.S. Savings
Bonds have been helping to make
happy dreams come true for years.
Now, Bonds mature in less than
six years. That means your dreams
can come true faster than ever before.
You can buy shares in your parti-
cular dream by joining the Payroll
Savings Plan where you work, or the
Bond-a-Month plan where you bank.
Before you know it, your American
dream will be a reality.

Now E Bonds pay 6 1/2% interest when held to
maturity of 5 years, 10 months (4% the first
year). Bonds are replaced if lost, stolen, or
destroyed. When needed they can be cashed
at your bank. Interest is not subject to state
or local income taxes, and federal tax may
be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Nederlandų kolonistai Rytų ir Vakarų Prūsijoje istorijai žinomais laikais

Perskaitęs P. I. Kušnerio (Knyšev) plačią studiją "Etninės teritorijos ir etninės sienos", t. y. ("Etnišką teritoriją ir etnišką sieną") apie etninę Pietų-Rytų Pabaltijo praeitį istorijai žinomais laikais, pastebėjau, kad autorius nežodeliu nekur neprasitarė apie olandų ir flamų — t. y. nederlandų kolonistus Rytų ir Vakarų Prūsijoje, taigi ir Mažojoje Lietuvoje, tartum jų nebūta arba paskaityta vokiečiais. Be vokiečių kolonistų studijoje paminėti zalcburgiečiai iš Austrijos, šveicarai, prancūzai, lenkai ir lietuviai iš Žemaitijos, bet nederlandų Kušneris nemini. Manau, tai ne mažą spragą jo studijoje, nes kaip tik Olandija praeityje gausiai yra paskleidusi savo kolonistus po pasaulį ir plačiai vertėsi prekyba su svetimais kraštais. Jos kolonistai savo pėdsakus yra palikę ir Prūsijoje. Tad pasinaudodamas nederlandų istoriniais šaltiniais, noriu čia trumpai nuvesti ir olandų bei flamų vaidmenį Rytų ir Vakarų Prūsijos istorijos eigoje.

Olandas F. Dekker savo storoje knygoje "Voortrekkers van Oud-Nederland", Den Haag, 1938, rašydamas apie nederlandų, t. y. olandų ir flamų emigraciją į įvairius pasaulio kraštus, tarp kitų skiria vieną skyrių nederlandų emigracijai į Rytų Prūsiją, o kitą — į Vakarų Prūsiją XV—XVI š. savarčioje. Nors ši emigracija, pastebi F. Dekker, nebuvo tokia gausi, kaip į kitus kraštus, bet visgi pakankamai svarbi, kad apie ją pakalbėtum. Kai apie ankstyvesniųjų viduramžių emigraciją istoriniai šaltiniai reti ir daug kas dingio bei užmiršta, tai apie šias XV ir XVI šimtmečių emigracijas į Prūsiją yra išlikę gana daug istorinių duomenų.

Pirminiai šaltiniai apie Rytų ir Vakarų Prūsijos kolonizaciją vokiečiais ir nederlandais randami vokiečių riterių Ordino kronikose. Pagal Torunės taiskos sutartį, 1466 m. Ordinas turėjo perleisti Vakarų Prūsiją ir Ermlandą Lenkijai. Rytų Prūsiją, kaip Lenkijos lenas, liko Ordino magistrui Albrechtui valdoma. Ji buvo labiau negu Vakarų Prūsija apnaikinta ir jos gyventojai išbėgioję. Magistro Albrechtui (1525—1568) didžiausias rūpestis buvo šį kraštą vėl apgyvendinti ir atkurti jos ūkį. Jo manymu, geriausia priemonė buvo kraštą kolonizuoti ateiviais ir ypač didelį prielankumą jis jautė nederlandų kolonistams. Jis gerai žinojo, kad nederlandai būrai buvo pavyzdin- gi žemdirbiai, o ir politinis momentas buvo tam palankus, nes Olandijoje dėl reformų religinės priespaudos kilo žmonėse didelis noras išsikelti kitur. Magistro Albrechtas protest. tikėjimo kolonistams jokios neapykantos nejaudė ir buvo jiems palankus. Daug žymių nederlandų, pavyzdžiui Felix König, daugiau žinomas vardu Polyphemus, buvęs Kartauzo ordino vienuolis, buvo Albrechtui bibliotekininkas. Jo draugas Willem de Volder arba kitaip Gnapheus, žinomas lotynų kalba eilėraščių poetas bei buvęs Hagos gimnazijos rektorius, dėl tikybinės priespaudos apleidęs savo kraštą, rado tarnybą pas Albrechtą. Magistro "leibmediku" buvo Johannes Pryseus, ir tie olandai taip įtaigavo Albrechtą, kad buvo net kalbama apie "Hollandische hofpartij" (olandų rūmai).

Buvo galima laukti, kad krašto kolonizacija olandais pasisektų, bet po kokių 30 metų sunkaus darbo ir pastangų, teko įsitikinti, kad visi lūkesčiai nuėjo niekais. Tos kolonizacijos istoriją smulkiai yra aprašęs Dr. Bruno Schumacher savo "Niederländische Ansiedelungen im Herzogtum Preussen, zur Zeit Herzog Albrechts". Iš tos studijos F. Dekker daro trumpą apžvalgą, nurodydamas kur tos olandų gyvenvietės buvo įkurtos ir kodėl jos sunyko. Kolonizacijos pradžia 1527 metais ir jos vietovės nurodytos plane Nr. 2. Negalima nepažymėti, kad tos olandų gyvenvietės įsikūrė "Pruissisch Holland" miesto apylinkėse, o patį miestą įkūrė olandai ir jį savo vardu pavadino.

Albrechtas parinko šią vietą kolonizacijai todėl, kad ji buvo labiausiai nuo karų ir sunaikinimų nukentėjusi. Sios apylinkės yra gan pakilusios ir hercogas Albrechtas buvo numatęs jas žemdirbystei — arimui. Vieton to, kad sudarinėtų sutartis su prityrusiais žemdirbiais artojais, kurie ilgus metus užleistus dirvonus vėl paverstų arimais, sutartys buvo sudarinėtos su būrais iš šiaurės Olandijos žemumų sričių, kurie buvo geri gyvulių augintojai ir pienukintys specialistai, bet ne žemdirbiai artojai. Tai privedė prie abipusio nusivylimo. Sužinoję, kad visai netoli Vyslos žemupyje, Lenkijos Prūsijoje, yra laisvų žemių gyvulininkystei, kaip ir jų paliktoje tėvynėje ir kaip ir jė tenai pageidaujami net geresnėmis sąlygomis, negu pas hercogą, daugis paliko savo ūkius ir išvyko į Danzigą. Toks kolonistų pasielgimas pablogino ir likusių olandų padėtį Rytų Prūsijoje.

Prie olandų būrų pabėgimo priežasčių prisidėjo dar ir kitas veiksnys, būtent liuteronų bažnyčios neapykanta menonitams. Net "olandų rūmai" pateko į hercogo nemalonę Gnapheus turėjo apiešti šį kraštą. Tiesa, atsiradavo ir Rytų Prūsiją ir vėliau ateivių olandų. Taip 1558 m. prie Schönbergo buvo įkurta nauja olandų kolonija, bet ir ji nepigrijo ir greit sunyko, o dar išlikę kaimuose olandai su laiku susiliejo su vokiečių gyventojų mase ir dingo.

Nederlandų, kurie gyveno miestuose arba arti miestų, reikalaui susiklostė palankiau. Tai buvo arba turtingi pirkliai, arba prityrę amatininkai bei statybininkai, dėl religinių persekiojimų apleidę savo kraštą. Nors Karaliaučiaus miesto valdība apsigyventi jiems mieste trukdė, bet hercogas, suprasdamas jų svarbą vaidmenį krašto ekonominiame ir kultūriniame gyvenime, davė jiems vietą apsigyventi jo hercogo žemėje ir tokiu būdu 1540 m. Karaliaučiaus priemiestyje tapo įkurta Rossgarteno slabada, kur apsigyveno olandai. Tai nebuvo už-

Šioje nuotraukoje puikiai pabrėžiami žiemos malonumai ir grožis. Fotografija daryta prieš savaitę. Sniegas išvažinėtas pašliūžų ir rogių.

dara kolonija, bet stipriai taustiška nederlandiška ir čia jie laisvai, miesto valdybos ir miestų gildijų nevaržomi, galėjo prekiauti ir dirbti. Kokią svarbią vietą užėmė olandų prekybą Karaliaučiuje ir Rytų Prūsijoje XVI š. viduryje, matome iš pridedamosios lentelės.

Laisvų skaičius				
Metai	Karaliaučiaus	Hanzos	Olandų	
1549	147	361	313	
1550	85	458	557	
1554	317	580	984	
1559	547	449	436	
1560	564	455	1046	
1563	752	1003	2201	

Taigi, vien 1563 m. į Karaliaučiaus uostą įplaukė olandų laivų daugiau, negu visų kitų karčių paėmus. Be to, hercogas sakė, o pilii ir kitų statybų darbams noriai priiminėjo olandų statybininkus architektus, dekoratorius mūrinius, akmenkal-džius ir kit. Tenka manyti, kad vietos gyventojai su olandais turėjo gan glaudžius ryšius. Klai-pėdos miestui po 1540 metų gaisro atstatyti, hercogas pavedė trobesius statyti pagal olandų pirklio Herman van Bommelen'o namo modelį. Tad ir Klaipeidoje daug namų buvo pastatyta olandų statytojų, prisilaikant olandiško statybos stiliaus. Hercogo pavyzdį sekė ir kiti didžturčiai, pirkliai ir t. p., statydami sau namus pagal olandišką stilių. Bet su laiku ir Karaliaučiaus Rossgarteno nederlandų kolonija įsiliejo į vokiečių kolonistų masę ir dingo.

Prijungus Rytų Prūsiją Brandenburgo kunigaikštijai, olandų emigracija sustojo. Nors 1611 m. Lenkijos karalius ir buvo pripažinęs katalikams ir reformatus tikybos laisvę, bet griežtas liuteronų kunigaikščių nusistatymas negalėjo menonitų pakęsti. XVIII šimtme. pradžioje, kai Lietuvą ir Rytų Prūsiją nu-niokojo maras, prie Tilžės įkur-ta menonitų kolonija, kur buvo daug nederlandų. Ši kolonija gerai tvarkėsi, bet karaliui Friedrichui Wilhelmui I išleisus dekreto apie karišką tarnybą, ir ši kolonija sunyko, nes menonitų tikėjimas neleidė jiems būti ka-

lūriniais papuošę nederlandų menininkai ir daug didžturčių statė ir puošė savo piliis pagal nederlandų stilių. Bet tai sudarė jau atskirą temą.
(Bus daugiau)

REIKIA ŽINOTI SAIKĄ

Bare vašinasi du girtuokliai. Vienas kiek susivardulavęs be sąmonės nusirita ant žemės. An-trasis pamatęs išsitiesusį drau-gą, rankove nubraukęs lūpas pa-reiškė:

— Kas man patinka, Antanai, tai kad tu visada žinai kada nu-stoti gerti.

The Iron Curtain isn't soundproof.

She can't come to you for the truth, but you can reach her. Radio Free Europe does get the truth through.

Give to Radio Free Europe Box 1968, Mt. Vernon, N.Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Cikagietis įspūdiui oku-juotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išsista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaičius, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metal" poeto Vado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybes ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanavskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE 2 YEAR MATURITY

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraus-tiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvy-bės apdraudą ir ligos pašalpa, kuri yra pigi, nes SUSIVIE-NIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$100,000.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment In-surance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studi-joms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asme-nims, rekomenduojama lietuviški KLUBU ir draugijų na-riams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 i metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veiklę ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis pa-rauštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau-siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užsėti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

Jau kuris laikas stauspaukinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1860-1950) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvius, pirmos lietuvių kolonijos, jų snorgizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-jos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS

vardu ir paštu:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-didelių darbus. Pirmia, jie padeda jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkęs ben-truomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostimčius nuo mė-nimos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepė, skambinti 374-6012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtik. antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisų uždarytas.
Rez. 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
940 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepė, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -
KRAUCELIŪNAITĖ
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepė — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadi-
eniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatliepė, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų — Protezų, Med. Ban-
džių. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 8-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMA BIZNYJE

Nebraskos universiteto studentas Lincoln, Neb. viena rytą įsitikino,
kad lengviau dviratį nešti, negu ant jo važiuoti per šviežią sniegą.

PRISIMENANT S. KUDIRKĄ

Pasikalbėjimas su Brieze

Šių metų sausio 9 dieną Wa-
shingtone lankėsi Simo Kudir-

GRADINSKAS

GRUNDIG
HI-FI STEREO
SU 24 GARSIAKALBIAIS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS

BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Lėidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų,
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
enio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telefonai: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis. Dėdė Serną es-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų.
Dabar jie gali pasikviti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasakojyti gražius istorijus.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti apie vasaros pasikvitymą nu-
pirti Antano Rūko parasytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės
Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina
ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jauniui, rašytojo Antano
Rūko lengvas, vaizdus, graži literatūrinė forma pasakojimas duos
progą susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuolių gyvenimu ir
jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Ado-
maičio — Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 3 dol.

GAUNAMA "NAUJENŲ ADMINISTRACIJOJE"

A. A.

pirmojo pasaulinio karo veteranas

pirmojo pasaulinio karo ceteranas

Gyv. Chicago, Illinois

Mirė 1973 m. sausio 19 d., 2:45 val. popiet, sulaukęs 78 metų amž.
Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 64 metus

Paliko piliūde: švogerka Eleanor Greičius, dukterėtos — Christina
Dreznas, jos vyras John; Helen Skroko, jos vyras Anthony; Anne
Hyman, jos vyras Ben; Mary Hurst, jos vyras James ir Lucille Lacine,
jos vyras Donald, sūnenas Edmund Greičius ir kiti gimines, draugai
bei pažįstami. Vėlonis buvo vyras mirusios Marcela, pagal tėvus Grei-
čius, ir pusbrolis mirusių Paul ir Josephine Pilgų.

Priklausė Lietuvių Raudonosios Rožės klubui.
Kūnas pašarvotas Lawrence koplyčioje, 4800 N. Austin Ave.
Pirmadienį, sausio 22 diena 8:30 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Sv. Monikos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Visi a. a. John J. Pilks gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsiveikimą.

Nuliūdę liks: švogerka, dukterėtos, sūnenas.
Laidotuvių direktorius Lee Schielka. Tel. 736-2300.

A. A.

MARCELA GUDAITIS,

pagal tėvus LEKOWITCH,

pagal pirmą vyrą KRISTCHOKAS

Ilgus metus gyv. Cicero, Ill.

Mirė 1972 m. sausio 20 d., 2:00 val. ryto, sulaukusi senatvės.
Gimusi Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 60 metų.
Paliko nuliūdę: sesuo Anna Menster su šeima, anūkai Jimmy ir
Edward Kristchokai bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Vasaitis Butkus koplyčioje, 1446 So. 50 Ave.,
Cicero, Ill.
Pirmadienį, sausio 22 diena 2:30 val. po pietų bus lydimas iš ko-
plyčios į Lietuvių Tautinės kapinės.
Visi a. a. Marcela Gudaitis gimines, draugai ir pažįstami nuo-
širdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę liks: Sesuo, anūkai, gimines.
Laidotuvių direktorius Vasaitis Butkus. Tel. OL 2-1003.

Septynių Metų Mirties Sukaktis

A. A.

HELEN RUDINSKIENĖ

Mirė 1966 metų vasario mėn. 20 dieną. Gimusi Lietuvoje.
Palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.
Miela mano gyvenimo draugė, o dukrai — brangi motina! Pra-
ėjo septyni labai liūdni metai, bet paskutinės tavo gyvenimo valan-
dos ir brangesnės mūdiejų gyvenimo vaizdai niekad nešnyks iš
mano atminties.
Septynių metų dienos suskaičytos, kai mus palikai, o Tave pri-
glaudė šalti kapai. Daug vilčių turėjai su mumis dar gyventi, bet an-
stybos mirties negalėjai išvengti. Likom mes nuliūdę tik Tave gailėt
ir ant tavo kapo gėles padėt.
Mes Tave, mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mus jau nebesugrįši, bet mes ankščiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva šį žemėlį.
Nuliūdę liks:
Vyras Albinas ir dukta Mildred.

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti p.iki: knygų, kurios papuos bet kokią
knygų spintą ar lentyną:

K. Bietinis, PENKTIJŲ METAİ, gražiai įrišta, 592 pusl.	\$6.00
K. Bietinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 481 pusl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 pusl., įrišta — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYBOS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kašys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p.	\$5.50
Juozas Liūdžiūnas, RAŠTAI, 250 pusl.	\$3.00
P. Liūdžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽA LIUDŽIŲ, 88 pusl.	\$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ IŠEIVŲ AMERIKOJE, 297 p. įrišta — \$5.00 minkštasis viršelis — \$4.00	\$4.00
Dr. V. Svogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968 pusl. dabar tik	\$10.00

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

GARSINKITĖS NAUJENOSE GARSINKITĖS NAUJENOSE
— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JANUARY 22, 1973

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI,

KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Būkite draugai, o jis pasitpins širdis į Jėzų, visai, kurie tikite Dievu, Pal. 31:25.

Atrodo, kad mūsų priešas kartais bando mums stumti drąsą, duodamas
mintis, kad mūsų mėginimai ir vargai, kurie atstingia ant to "sauriojo" pasi-
ukavimo keliu vistik bus be jokios naudos, ir patardamas mums vėliau
pasiduoti... O ką turime daryti tokiam atsitikimui? Turime pasiekti mūsų
Viespaties paliką pavojai ir jėkoti vėdo dangiško Tėvo, turime būti rė-
pestingai apie tai ar mūsų geriausios pastangos yra sutikmėje su juo, rūpi-
tis, kad gautume kokį nors užtikrinimą, kad kol svietas mūsų nekenčia ir
kalba visokią piktą apie mus meluodamas, mes vistik esame nuo Dievo pa-
girti: ir stengiamės įgyti kokį naują užtikrinimą apie tai ar mes patinkame
Dievui, ar leis jis mums dalyvauti pirmame prisikilime ir įgyti amžinąjį
gyvenimą.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 64th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6446 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAISONAS VIEŲA
REpublic 7-6990 REpublic 7-9091

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFAYETTE 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos		AMBUCLANCE
Lietuvių		PATARNAVI
Laidotuvių		MAS CIENA
Direktorių		IR NAKTĮ
Asociacijų		TURIME
		KOPLYČIAS
		VISOSE MIESTO
		DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1005

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1219
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6671
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

